

UTKAST

HINT – UiOs handlingsplan for internasjonalisering av utdanning 2024-2026

Innledning

Internasjonalt samarbeid og dialog på tvers av landegrensene er forutsetninger for å kunne møte de store globale utfordringene verden står overfor. Impulser utenfra og samarbeid med sterke fagmiljøer i forskjellige deler av verden bidrar til høyere kvalitet og relevans i utdanningene. Internasjonalisering som er godt planlagt og solid forankret i fagmiljøene, bidrar til å styrke Universitetet i Oslos (UiO) stilling som et ledende internasjonalt forskningsuniversitet, og til at våre kandidater er godt forberedt til å delta i et mangfoldig og globalisert arbeidsliv.

UiO:Strategi 2030 og Utviklingsavtale for UiO 2023-2026 legger vekt på at UiO skal fornye sitt internasjonale utdanningssamarbeid: "Sammen med andre forskningsintensive universiteter skal UiO legge til rette for integrerte studieløp på tvers av språk, landegrenser og fag." (UiO:Strategi 2030, s.3). UiOs ambisjon er å styrke vår posisjon som et ledende europeisk universitet ved å være best i Norge på internasjonalisering av studier og på rekruttering av internasjonale studenter. Strategic Advisory Board (SAB) påpekte allerede i 2007 at UiO må kunne tilby fremragende utdanning som er internasjonalt attraktiv og prioritere studentrekruttering høyere. Mye har skjedd siden den gang, og spesielt viktig er UiOs deltagelse i den europeiske utdanningsalliansen Circle U., samt innføring av studieavgifter for studenter fra land utenfor EU/EØS og Sveits som tar høyere utdanning i Norge. Det er derfor et presserende behov for å gjennomgå hvordan UiO arbeider med internasjonalisering på utdanningsfeltet, og denne planen skal presentere mål og tiltak for hvordan UiO skal bli det internasjonale universitetet vi ønsker å være.

Vi skal tilby attraktive internasjonale studieprogrammer, særlig innen fagområder som er strategisk viktige for UiO. Vi skal samtidig ha faglig bredde og legge til rette for tverrfaglighet. Vi skal samarbeide tett med europeiske partneruniversiteter i Circle U.-alliansen, og vi skal ha gode og velfungerende partnerskap i det globale sør, i Panorama-land og i verden for øvrig.

UiO har lang erfaring med internasjonalisering, med å fremme våre sterke fagmiljøer overfor partneruniversiteter og internasjonale studenter, samt med å legge til rette for utveksling. Vi har derimot svært lite erfaring med å arbeide strategisk i et marked for betalende studenter internasjonalt.

Flere nordiske universiteter som UiO kan sammenligne seg med har satset på internasjonal rekruttering og lyktes med det. Det er derfor grunn til å anta at UiO har potensial til å gjøre det samme ved å dra veksler på den rekrutteringskompetansen som allerede finnes og jobbe målrettet med å tilpasse den i de markedene UiO ønsker å tiltrekke seg globale talenter fra. På den måten kan UiO innhente inntekter som kan erstatte regjeringens betydelige rammekutt.

UiOs internasjonale omdømme styrkes ved å ha en helhetlig internasjonal profil. Denne planen inkluderer derfor både de nye utfordringene knyttet til internasjonal rekruttering og studieavgifter, og hvordan UiO kan videreutvikle internasjonaliseringen på feltene utveksling, fellesgrader, sommerskole og internasjonalisering hjemme. Tidshorizonten er den samme som for Utviklingsavtalen med Kunnskapsdepartementet. Den vil kunne revideres underveis og ytterligere tiltak kan tas med i neste runde

Dagens situasjon

UiO har hatt mange internasjonale søkere til de engelskspråklige masterprogrammene de siste seks årene, med en topp i pandemiåret 2020. Ved innføring av studieavgifter høsten 2023 gikk antallet studenter som møtte til studiestart ned med over 50 % sammenlignet med tidligere år, til tross for at antall søkere og tilbud var tilsvarende eller høyere. Det er sannsynlig at innføring av studieavgifter er årsaken til fallet i antall studenter som takket ja til studieplass og antall som møtte til studiestart i 2023. Denne nedgangen fortsetter i 2024.

Statistikk over internasjonale masterstudenter fra land utenfor EØS-området, 2018-2024:

	2018	2019	2020	2021	2022	2023*	2024
Søkere	3318	3943	5103	4875	3753	4134	889
Tilbud gitt	286	354	357	366	296	362	113
Ja-svar	187	230	319	236	192	131	49**
Møtt (fra 2023 også betalt)	143	163	224	145	138	62	34***

*Studieavgift innført etter søknadsfrist

**Tall fra Tableau pr 14.05.24

***betalt pr 06.06.24

1. UiOs internasjonale studieprogrammer

UiO ønsker å styrke sin stilling som et internasjonalt orientert universitet med dyktige studenter fra hele verden. Med dette som bakgrunn, blir tilbudet av engelskspråklige studier og internasjonal rekruttering enda viktigere enn det har vært til nå. I et mangfoldig læringsmiljø ved UiO vil også de lokale studenter få internasjonal erfaring og impulser. Mer om dette i kapittel 5 om internasjonalisering hjemme.

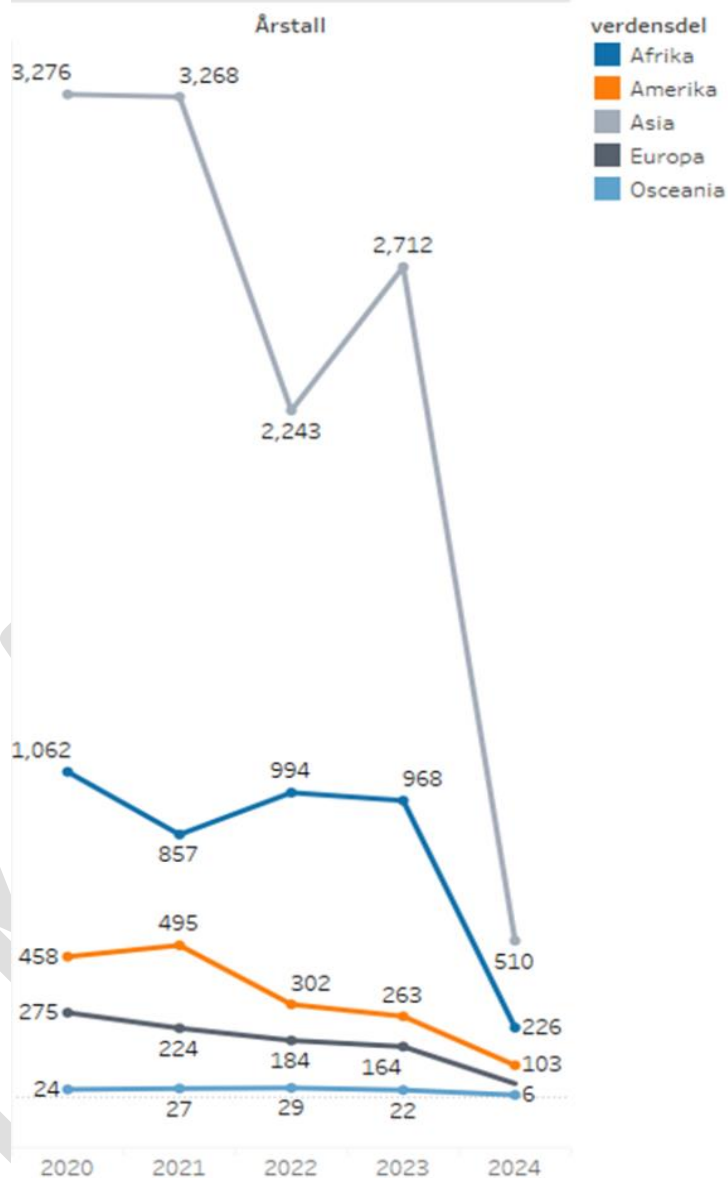
UiO har tatt imot internasjonale studenter til engelskspråklige masterprogrammer siden 1990-tallet. Frem til 2023 har ingen betalt studieavgifter. Siden innføringen av studieavgifter for internasjonale studenter fra land utenfor EU/EØS og Sveits, har bildet endret seg. Som grafene til høyre viser, er det aller størst nedgang i antall søkere fra Asia og Afrika.

For at UiO skal kunne tiltrekke seg de beste studentene, uavhengig av betalingsevne, må stipendordninger sikre rekruttering fra lav- og mellominntektsland. Foreløpig har regjeringen vedtatt finansiering av 200 stipender til studenter fra utpekte land i det globale sør, fordelt på alle norske læresteder, fordelt på to studieår. Det betyr at UiO må utforske andre og flere muligheter for økonomisk støtte til studenter fra lav- og mellominntektsland.

UiO bør utrede muligheten for å ta en andel av den inntekten som kommer fra betalende studenter og bygge opp et stipendfond. Lunds universitet har på den måten kunnet tilby støtte til godt kvalifiserte søkere fra disse landene.

Nedgangen har ikke vært like stor i antall søkere fra Amerika og Oseania. I disse verdensdelene er det antagelig større potensial for å rekruttere studenter som har tilgang på midler for å kunne betale kostnadene ved å studere på UiO. Noen asiatiske land skiller seg også ut ved at de har betalingsdyktige søkere. Det gjelder særlig Kina, men også Pakistan (se tabellen under). De fleste europeiske studenter vil være fritatt fra å betale studieavgift.

Utvikling i antallet søkere per verdensdel de siste fem årene

Internasjonale studenter som startet på masterstudier ved UiO høst 2022 og høst 2023:

Land	2022	2023
	Ikke studieavgift	Med studieavgift
USA	21	19
Kina	18	9
Pakistan	7	4
Mexico	2	4
Storbritannia og Nord-Irland	9	3
Iran	6	3
India	6	3
Bangladesh	13	3
Tyrkia	8	2
Canada	7	0

Hvis vi sammenligner oss med de ledende universitetene i våre naboland, Lund og København, ser vi at potensialet for rekruttering kan være på over 1000 betalende studenter i året. For å få til dette må UiO ha noen flaggskip-programmer som er spesielt attraktive for internasjonale studenter. En vedvarende trend er at betalingsvillige internasjonale studenter i stor grad søker seg til studier innen økonomi og teknologi. UiO har ikke tradisjonelle business- eller ingeniørprogrammer, men vi har programmer innen samfunnsøkonomi, IT, innovasjon og andre fagfelt som potensielle flaggskip. Fagmiljøer ved UiO som ønsker å satse på internasjonal rekruttering må sørge for at programmene har en unik profil, som vekker internasjonal interesse ved å løfte frem spesielt attraktive sider ved programmet (faglig styrke, gode undervisere, praksismuligheter og lignende).

Lunds Universitet har 10 bachelorprogrammer og 130 masterprogrammer på engelsk. Ved å utvikle et bredere utdanningstilbud på engelsk på bachelornivå, kan UiO bli attraktivt for et større utvalg av internasjonale søkere. Det vil styrke UiOs internasjonale profil ytterligere, samt bidra til å rekruttere flere internasjonale studenter.

Utvekslings- og sommerskolestudenter som kommer til UiO for kortere opphold kan være en viktig gruppe å rette rekrutteringstiltak mot. I mange av landene vi samarbeider med, f.eks. USA, Japan, Sør-Korea og Australia, er utveksling på bachelornivå mest vanlig. Studenter derfra på utvekslingsopphold ved UiO blir kjent med vårt utdanningstilbud og kan rekrutteres til videre studier.

EU-kommisjonen har nylig annonsert en sterkere satsing på "European Degrees", og har også oppjustert støttebeløpene til en slik satsing – spesielt knyttet til Erasmus Mundus. Flere fellesgrader i samarbeid med gode partneruniversiteter kan føre til rekruttering av dyktige studenter både fra partneruniversitetene og fra andre steder. Erasmus Mundus fellesgrader åpner for internasjonale studenter med stipend, og er en mulighet til å rekruttere flere studenter fra lav- og middelinntekstland og på den måten få mer mangfold på UiO. UiO har per i dag få slike utdanningstilbud.

Mål

UiO skal være et internasjonalt orientert universitet, og internasjonale studieprogrammer er en sentral del av denne langsiktige målsettingen. Denne målsettingen er også i tråd med UiOs utviklingsavtale med Kunnskapsdepartementet om fremragende studietilbud ved alle fakulteter. **Målsettingen er at UiO skal ha en bred og attraktiv portefølje av studieprogrammer som bidrar til faglig nyskaping og som er økonomisk bærekraftig. Konkret er ambisjonen både å utvikle flere Erasmus Mundus programmer i samarbeid med utenlandske partnere, samt å styrke utdanningstilbudet på bachelornivå.**

Tiltak

Iverksetting av tiltakene som foreslås her gjelder fagmiljøer som er motivert til å satse på internasjonal rekruttering, i samarbeid med lokal og sentral ledelse og administrasjon.

Tiltak nr.	Når skal det gjennomføres	Beskrivelse av tiltak
1.1	2024	Strategisk utvikling av utdanningsporteføljen ved å vurdere og prioritere hvilke internasjonale programmer som har potensial til å rekruttere betalende studenter.
1.2	2024	Planlegge for hvilke studentgrupper vi ønsker å prioritere, og i hvor stor grad vi ønsker studenter fra europeiske land og betalende studenter fra land utenfor Europa.
1.3	2024	Lage en kommunikasjons- og rekrutteringsplan for å rekruttere og beholde internasjonale studenter. En pilot for å få et grunnlag for videre satsing på og organisering av rekruttering er igangsatt våren 2024.
1.4	2026	Etablere tre bachelorprogram på engelsk.
1.5	2026	Evaluere arbeidet med rekruttering av internasjonale studenter de første årene, og planlegge videre strategi på feltet.

Eksempler på hva andre nordiske universiteter gjør:

Lunds Universitet i Sverige og Københavns Universitet i Danmark er blant de ledende i Norden på internasjonalisering av studier, også når det gjelder rekruttering av betalende studenter. Begge lærestedene har fokus på kvalitet fremfor kvantitet i rekrutteringsarbeidet, men de har forskjellige strategier.

I Lund satser man på en såkalt "long tail"-strategi, dvs. at de etterstreber en geografisk variasjon fremfor volum blant studentene de rekrutterer, både for å skape globale klasserom med bred representasjon, og for å unngå sårbarheten som kan være en konsekvens av å satse alt på et par land. I København ser de utelukkende på søkerens faglige kvalifikasjoner.

Begge legger vekt på å gi de internasjonale studentene relevant arbeidserfaring i studielandet i løpet av og etter studiet. Ingen av dem rekrutterer aktivt i Europa.

Mer utfyllende informasjon om dette arbeidet på LU og KU i vedlegg nr 2 og 3.

2. Mobilitet som del av utdanningene

Faglig forankret samarbeid som legger til rette for studentutveksling er en viktig faktor i kvalitetsarbeidet med utdanning. Den nasjonale studietilsynsforordningen fastsetter at "Studietilbudet skal ha ordninger for internasjonalisering som er tilpasset studietilbudets nivå, omfang og egenart".

Stortinget, EU, Circle U.-alliansen og UiOs styre har alle som mål at en større andel av studentene enn det som er tilfellet i dag skal ha deltatt i en eller annen form for internasjonal mobilitet i løpet av

gradsstudiet. Det står også i Utviklingsavtale for UiO 2023-2026 at vi skal "Fornye arbeidet med internasjonalt utdannings samarbeid og studentmobilitet" (Se liste over referanser s.XX). Circle U.s "Open Campus" vil bidra til å synliggjøre mangfoldet av eksisterende og nye tilbud.

Mobilitet og internasjonal eksponering er virkemidler for at studentene skal få varierte faglige impulser, trening i å arbeide i forskjellige miljøer og språk, og å utvikle ferdigheter som selvstendighet, tilpasningsdyktighet og åpenhet for nye inntrykk.

Mange av UiOs studieprogrammer har et semester med frie emner, og studentene anbefales å reise på utveksling det semesteret. Slik valgfrihet passer for noen studenter, mens en ganske stor andel er usikre og ønsker råd og veiledning fra fagmiljøet sitt. UiO-prosjektet "Flere studenter på utveksling 2016-2018" kartla blant annet årsakene til at studenter ikke reiste på utveksling. Det største hinderet var at de opplevde stor usikkerhet rundt emnetilgang og godkjenning av utdanningen.

Vi kan dele inn studentene i tre grupper når det gjelder utveksling: de som reiser ut uansett, de som er usikre og de som helst vil slippe. Gruppen med usikre er størst, og det er i denne gruppen det er størst potensial for vekst. Usikkerhet rundt valg av emner kan reduseres hvis studieprogrammet har konkrete råd om hvor studentene bør reise, og hva de kan ta av emner der.

I Circle U.-alliansen er lavere terskler for mobilitet et viktig mål. Der utvikles det såkalte "Exchange tracks" som skal bidra til mer forutsigbarhet og dermed mindre usikkerhet for studentene. Slike løsninger kan med fordel brukes også når det gjelder andre utvekslingsavtaler og -programmer. De som vil reise andre steder i semesteret med frie emner, vil fortsatt ha muligheten til å gjøre det.

Utteksling og utenlandsopphold forutsetter som regel reising og er omtalt i UiOs klima- og miljøstrategi. Strategien understreker at UiO fortsatt skal legge til rette for at studenter kan reise på utveksling, feltarbeid og konferanser. Studenter og ansatte kan samtidig oppfordres til å velge klimavennlige reisemåter når det er mulig, og til å benytte seg av lokale grønne tiltak under utenlandsoppholdet.

Mobilitet har inntil nå handlet mye om utveksling hele semestre, noe som også har gitt uttelling i finansieringsmodellen som utfases i 2025. UiO har de senere år ligget på litt over 20 % utveksling, det vil si at hver femte student som fullfører et gradsstudium på UiO har vært på semesterutveksling i løpet av studietiden.

Nye politiske føringer har resultert i at europeiske og nasjonale finansieringsordninger åpner opp for større variasjon i studentmobiliteten. Både med tanke på inn- og utreisende studenter blir vi i den nye programperioden for Erasmus+ anbefalt å etablere tilbud om korttidsmobilitet, blandet mobilitet (digital kombinert med fysisk) eller ren virtuell/digital mobilitet. Mye av dette utviklingsarbeidet foregår i Circle U.-alliansen.

Ved siden av utveksling til partneruniversiteter i utlandet, kan studentene benytte seg av tilbudene som finnes ved UiOs sentre og samarbeidspartnere f.eks. på Svalbard, i Roma og i Athen. Dette er etablerte ordninger med studietilbud av kortere og lengre varighet som med fordel kan utnyttes i større grad.

Mål

Alle gradsstudenter på UiO skal ha tilbud om faglig anbefalt studieopphold i utlandet, og tilbud om fysisk eller digital deltakelse i andre internasjonale utdanningsprosjekter. Utvekslingstilbud som fokuserer på korttidsmobilitet skal styrkes.

UiO skal være en **attraktiv partner med et godt utvalg av engelskspråklige emner på alle nivåer for innreisende utvekslingsstudenter.** Dette er viktig for å ha en internasjonal campus i Oslo, og for å kunne tilby UiOs studenter gratisplasser ved attraktive universiteter.

Tiltak

Tiltakene 2.2, 2.3, 2.4 og 2.5 iverksettes i fagmiljøer der det er relevant og gjennomførbart.

Tiltak nr.	Når skal det gjennomføres	Beskrivelse av tiltak
2.1	2024	Alle studieprogram skal ha anbefaling om utvalgte studiesteder i utlandet som utvekslingsdestinasjoner.
2.2	Ved lokal programrevisjon eller periodisk programevaluering	Korte eller semesterlange utenlandsopphold kan gjøres obligatorisk eller som 'opt-out'/aktiv avmelding.
2.3	2025	Tilbudet om korttidsmobilitet, sommerskoler og blandet mobilitet for både inn- og utreisende studenter skal øke.
2.4	2025	Flere studenter skal ha tilbud om praksisopphold i utlandet som del av graden sin.
2.5	2024	Bedre synliggjøringen av studietilbudene ved UiOs sentre i utlandet og på Svalbard.

Eksempler på utvekslingsordninger på noen av UiOs studieprogrammer:

5-årig master i rettsvitenskap (jus) har følgende ordning: "I jusstudiet er det obligatorisk med enten et semester i utlandet eller at du tar et valgmenne på engelsk."

De har også lagt til rette for kortere praksisopphold i Europa (10 ECTS), med mulighet for Erasmus+ støtte: [JUS5020 – Praksis i Europa – Universitetet i Oslo \(uio.no\)](#)

Bachelorprogrammet i Asia- og Midtøstenstudier har obligatorisk utveksling i alle studieretningene: [Asia- og Midtøsten-studier \(bachelor\) – Universitetet i Oslo \(uio.no\)](#)

Bachelorprogrammet Informatikk: «Programmering og systemarkitektur» har tett samarbeid med San Jose State University i California, og de har satt opp en pakke med emner som de anbefaler studenter som reiser dit å ta. Denne løsningen forenkler prosessen og reduserer usikkerhet for studentene: [Studieopphold i utlandet – Informatikk: programmering og systemarkitektur \(bachelor\) – Universitetet i Oslo \(uio.no\)](#)

3.Partnerskap

Hovedmålet med internasjonalisering er å styrke kvaliteten på utdanningene ved UiO. For å få det til skal vi samarbeide i strategiske allianser og bilaterale partnerskap med universiteter som er like gode eller bedre enn oss. Det blir best hvis alle parter i samarbeidet har noe å tilby som er attraktivt for de andre. I Europa er UiOs deltakelse i Circle U. og utviklingen av Open Campus sentralt. Der skal det legges til rette for høy grad av mobilitet for ansatte og studenter, og det skal utvikles nye utdanningstilbud på tvers av institusjonene, se også kap.3 om mobilitet.

Gjennom etablering av strategiske partnerskap utenfor EU/EØS åpner den nasjonale lovgivningen opp for fritak for studieavgifter. Strategiske partnerskap er derfor et viktig virkemiddel for fagområder

som potensielt sett kan ha utfordringer med å tiltrekke seg betalingsvillige studenter, alternativt studenter som har betalingsutfordringer.

Mange av UiOs fagmiljøer har ikke minst samarbeidet med læresteder i det globale sør over mange år. Dette samarbeidet blir stadig mer krevende, blant annet fordi finansieringsordninger med formål å støtte slikt samarbeid nå mer eller mindre er lagt ned, eller lagt om. Vi bør kartlegge og benytte oss av muligheter som finnes for å utvikle nye samarbeidsformater for universiteter utenfor EU/EØS.

Mål

Fagmiljøene må utvikle strategiske samarbeid med instituttene og fakultetene som sentrale støttestrukturer. Gjennom eksisterende støtteordninger for internasjonale programmer kan UiO både sikre en viss grunnfinansiering, samt skape grunnlag for rekruttering på fagfelt som har utfordringer i et globalt utdanningsmarked.

Tiltak

Tiltak nr.	Når skal det gjennomføres	Beskrivelse av tiltak
3.1	2024-26	UiOs fagmiljøer skal ha samarbeidsavtaler med ledende universiteter på sine områder. Det vil styrke UiOs internasjonale posisjon og gi studentene mulighetene til å hente kunnskap fra øverste hylle.
3.2	2026	I Circle U. og andre viktige partnerskap skal mobiliteten gjøres så enkel som mulig, ved å senke terskler, forenkle godkjenningsprosesser og gi studentene faglig begrunnede råd om utvekslingsdestinasjon.
3.3	2024-25	Styrke utnyttelsesgraden av finansieringsmekanismer som Erasmus+, Nordplus, UTFORSK, INTPART etc. for å utvikle nye tilbud i samarbeid med partneruniversiteter i større grad enn i dag.
3.4	2025-26	Utvide tilbudet av engelskspråklige emner på lavere grads nivå. Ref. også tiltak 2.4, s.XX

4. Internasjonalisering hjemme

Internasjonalisering hjemme er et vidt begrep, som handler om å gi studentene muligheter til å utvikle internasjonale ferdigheter og interkulturell kompetanse mens de er ved hjemmeuniversitetet sitt.

Internasjonalisering hjemme forutsetter et godt engelskspråklig tilbud på både bachelor- og masternivå, og at institusjonen legger til rette for at både lokale og internasjonale studenter deltar i den samme undervisningen. Et mangfoldig og internasjonalt læringsmiljø krever at man jobber systematisk med integrering av de internasjonale studentene, og at det faglige innholdet er relevant for alle. Ved å invitere faglig ansatte fra partneruniversiteter til å undervise ved UiO i kortere eller lengre perioder vil internasjonaliseringen hjemme bli styrket.

Mål

UiOs læringsmiljøer og sosiale arenaer skal være mangfoldige og internasjonale, og sikte mot at studentene gjennom utdanningen får en vid horisont, åpenhet for mangfold, og kompetanse til å jobbe i internasjonale miljøer.

Tiltak

Tiltak nr.	Når skal det gjennomføres	Beskrivelse av tiltak
4.1	2025	UiO skal tilby alle studenter, lokale som internasjonale, muligheten til å ha hele eller deler av utdanningen sin i et internasjonalt klasserom.
4.2	2024	Styrke integrering mellom lokale og internasjonale studenter gjennom læringsaktiviteter og læringsmiljøtiltak.
4.3	Ved lokal programrevisjon eller periodisk programevaluering	Tilstrebe at pensum i studieprogrammene har globale perspektiver.

Eksempel på internasjonalt klasserom ved UiO:

Senter for utvikling og miljø (SUM) har mastergraden "Development, Environment and Cultural Change" med studenter fra mange forskjellige land. Læringsmiljøet og det faglige innholdet gir studentene erfaring med å forholde seg til flere kulturer. Dessuten reiser mange på feltarbeid til utlandet. Det legges dermed ikke spesiell vekt på utveksling.

5. Organisering og arbeidsdeling

Presentasjon av ulike nordiske modeller

Innføringen av studieavgifter og UiOs høye ambisjoner på internasjonaliseringfeltet krever en gjennomgang av organiseringen og arbeidsdelingen på UiO. For å lykkes med rekruttering av betalende internasjonale studenter, er det viktig med profesjonell internasjonal markedsføring, og tett oppfølging for å beholde søkere i perioden fra søknad til ankomst. I tillegg er særlig den første fasen av studiene ved UiO viktig for å styrke trivsel, og for at studentene ønsker å bli til graden er fullført. Funksjoner knyttet til disse tjenestene må etableres og/eller styrkes for videre vekst hvis vi skal nå våre målsettinger om økt rekruttering.

Nordiske partneruniversiteter med flere års erfaring på feltet har forskjellige modeller for hvordan de jobber med å rekruttere og beholde de internasjonale studentene. Sverige har et nasjonalt masteropptak, mens opptaket i Danmark ligner mer på den norske organiseringen. Begge land legger vekt på rekruttering til lokalt og nasjonalt arbeidsmarked, og har mange tiltak som forbereder de internasjonale studentene på å få innpass der. Både Sverige og Danmark har tilgjengelig stipendmidler fra regjeringen. I tillegg har Lund en ordning hvor de tar 9000 SEK av hver studieavgift og legger inn i et eget stipendfond. Begge land har søknadsavgift, 900 SEK i Sverige og 750 DKK i Danmark.

Det gikk flere år fra innføring av studieavgifter for internasjonale søkere ble varslet og vedtatt, til det ble innført både i Danmark og Sverige. Begge land fikk et kraftig fall i antallet betalingspliktige studenter etter innføringen.

Organiseringen av rekrutteringsarbeidet ved tre nordiske universiteter:

- Københavns Universitet har én stilling sentralt som hovedsakelig har ansvar for informasjon og nettsider rettet mot internasjonale søkere. Ellers foregår rekrutteringsarbeidet ved

fakultetene, og ressursbruken der varierer mellom 0,3 og 4 hele stillinger. Det er Sundhedsvidenskabs- og Naturvidenskabsfakultetene som bruker mest ressurser og som rekrutterer flest internasjonale studenter. Fagmiljøene ser at inntjeningen fra betalende studenter gir ekstra ressurser til bl.a. å styrke studiemiljøet og til å etablere et godt, globalt rykte for studieprogrammene. De har hatt utfordringer knyttet til at informasjonsarbeid og opptak er organisert sentralt, mens studiestart skjer lokalt. På denne måten forsvinner verdifull kompetanse på veien. I tillegg har de begrensede ressurser til å "holde studentene varme" i søknadsprosessen.

- Aarhus Universitet har 4 stillinger sentralt, hvorav 2,5 er finansiert av de to fakultetene som satser mest på internasjonal rekruttering - Faculty of Natural Sciences og Faculty of Technical Sciences. I utgangspunktet har fakultetene ansvar for rekruttering. De har samtidig valgt en modell hvor rekrutteringsoppgavene ligger sentralt. Dette innbefatter blant annet koordinering av kontrakter med 12 agenter, en studentambassadørordning med ca. 150 studenter, drift av sentrale nettsider, internasjonale nettportaler, sosiale medier mm. På denne måten har de fått et mer profesjonelt og robust system sammenlignet med en desentral og mer sårbar ordning.
- Lunds Universitet har et sentralt kontor på 13 personer som tar seg av all markedsføring og rekruttering, før de overlater ansvaret for oppfølging av studentene til fakultetene når de ankommer Lund. 10 % av studieavgiften overføres til rekrutteringsteamet, noe til bolig og studentservice og en del til fakultetene som kompensasjon for ekstra arbeid med internasjonale studenter.

Anbefalt organisering ved UiO

Arbeidet med internasjonalisering er utfordrende å strømlinjeforme. Ved UiO må vi forholde oss til ulike akademiske systemer og kulturer, og andre lokale og nasjonale regelverk, når vi samarbeider internasjonalt. I startfasen vil behovet for spesialkompetanse og samordning være førende for hva som bør ligge i fellesadministrasjonen og hva som bør ligge på fakultets-, institutt- eller programnivå. På sikt, når antallet betalende internasjonale studenter øker, vil det også kunne være stordriftsfordeler ved å løse endel oppgaver på sentralnivået.

Aarhus-modellen er den mest gjenkjennbare, sett i lys av dagens organisering ved UiO både i det nasjonale opptaket til grunnstudier og i arbeidet med studentmobilitet og opptak til engelskspråklige mastergrader. Ved UiO kan det være mest hensiktsmessig å ta utgangspunkt i allerede etablerte ordninger for arbeidsdeling mellom nivåene. I etableringen av en internasjonal rekrutteringsstrategi, vil oppgavene være knyttet til områdene faglige tilbud, rekruttering nasjonalt, opptak, mottak og oppfølging av studentene i studiehverdagen.

Innføringen av studieavgifter, og iverksetting av aktive tiltak for rekruttering av betalende studenter, gir UiO nye administrative oppgaver, som krever både ressurser og utvikling av kompetanse. Egenbetalingen skal i tråd med Universitets- og høyskoleloven minst dekke alle institusjonens direkte og indirekte kostnader for utdanningen (se Prop. 126 L (2022–2023), §2-6 i ny lov fra 01.08.). Det er naturlig at UiOs inntekter fra studieavgifter finansierer de administrative kostnadene tilknyttet disse studiene. Fordelingsmodellen for studieavgifter ved UiO avklares etter planen våren 2024. Prinsipper som foreløpig ligger til grunn er at en andel av inntekten fra studieavgift vil gå til enhetene som tilbyr studieprogrammet studenten følger, en andel går til enhetene som har betalende studenter på emner, og en andel går til administrative oppgaver, inkludert saksbehandling og felles rekrutteringstiltak.

Flere av UiOs fagmiljøer er bekymret for hvordan de skal rekruttere betalende studenter til programmene sine. De ønsker støtte fra fellesadministrasjonen. For å lykkes med handlingsplanen bør det vedtas en modell for organisering og arbeidsdeling ved UiO. Mottaksapparatet bør styrkes, og UiO bør fortsette arbeidet overfor myndighetene, særlig Utlendingsdirektoratet (UDI), for å få et enklere regelverk på feltet.

Med henvisning til de modellene vi har beskrevet over, anbefales en **kombinert løsning med et sentralt ansvar for kommunikasjon, merkevarebygging og rekruttering, og et desentralt ansvar** som ivaretar både det faglige eierskapet og en rasjonell og samordnet gjennomføring av rekrutterings- og opptaksprosessen. Planen under viser hvilke oppgaver som må løses.

Aktivitet	Ansvar	Kommentar
Studieprogramtilbud	Fagmiljø/fakultet	
Studieprogramsider	Fagmiljø	Programeier beskriver innhold og opplegg
Sentrale nettsider	AKS	Videreutvikle merkevaren UiO på engelsk.
Merkevarebygging UiO som helhet	AKS	
Rekrutteringsaktiviteter	Fagmiljø/AKS/SADM	Viktig å holde interesserte og søkere varme frem til opptak – “Rekrutter og behold”
Oppfølging av søkere	Fagmiljø/SADM	
Opptak	Fagmiljø/SADM	
Oppfølging av de som har fått tilbud	Fagmiljø/SADM	Viktig at de føler seg ønsket og velkommen til UiO slik at de ikke trekker seg
Velkomst og oppfølging underveis i studiene	Fagmiljø/SADM	Videreføre og bekrefte budskapet vi rekrutterte studentene med og sikre gjennomføring.

AKS: Avdeling for kommunikasjon og samfunnskontakt
SADM: Avdeling for studieadministrasjon

Organisering av UiOs internasjonale sommerskole

Fra og med 2025 skal også UiOs internasjonale sommerskole (ISS) kreve studieavgifter fra internasjonale studenter som ikke er fra EU/EØS/Sveits. Samtidig er det vedtatt at ISS skal evalueres i 2024. Hvordan de aktivitetene som i dag ivaretas av ISS skal organiseres, inngår i evalueringen. ISS er direkte underlagt Universitetsstyret, og det vil bli vurdert om og ev. hvordan aktivitetene kan knyttes nærmere til UiOs satsinger på internasjonalisering. Blant annet kan ISS være en god arena for å rekruttere studenter til å komme tilbake for å ta hele grader ved UiO.

Referanser

[St.mld. 7, 2020-2021 “En Verden av muligheter”](#)

[UiO: Strategi 2030](#)

[Utviklingsavtale for UiO 2023-2026](#)

[Styresak D-sak 6-2023 \(arkivsaksnr.: 2023/4850\)](#)

[Circle U. Joint Policy Framework \(JPF\) for mobility](#)

[Prosjekt “Flere studenter på utveksling” 2016-2018](#)

[UiOs «Helhetlig klima- og miljø strategi»](#)

Vedlegg

1. Forslag til tiltak og virkemidler som kan styrke internasjonaliseringen av UiOs utdanninger
2. Rapport fra besøk ved Københavns universitet 11.01.24
3. Rapport fra besøk ved Lunds universitet 12.01.24
4. Oversikt over møter med UiOs fagmiljøer, ledergrupper UiO, eksterne aktører